

Indenrigs-og Sundhedsministeriet
Att. Sofie Charlotte de Fine Skibsted
Sagsnr. 2111662
Dok. nr.: 2764656
sum@sum.dk og fre@sum.dk

Høringsvar fra DASYS vedr. udkast til forslag til lov om ændring af autorisationsloven, sundhedsloven, lægemiddelloven, apotekerloven og klage- og erstatningsloven

Dansk Sygepleje Selskab (DASYS) har modtaget forespørgsel på overstående, og vi takker for muligheden for at afgive høringssvar. Høringsmaterialet har været i høring ved de nationale sygeplejefaglige selskaber.

Overordnet er DASYS' høringssvar uændret fra høringen august 2022. Vi finder det klogt og rettidigt, at sygeplejersker på baggrund af autorisation tilkendes et forbeholdt virksomhedsområde. Vi støtter ligeledes forslaget om et udvidet forbeholdt virksomhedsområde med tilknytning til bestemte specialuddannelser. Overordnet er høringssvaret fokuseret på forslagene vedr. indførelse af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker og indførelse af et udvidet forbeholdt virksomhedsområde for specialsygeplejersker.

Indførelse af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker og specialsygeplejersker

Tanken bag et forbeholdt virksomhedsområde er, at en nærmere defineret del af professions virksomhedsområde er et forbeholdt virksomhedsområde. Det betyder, at denne del af virksomheden ikke selvstændigt må udøves i sundhedsvæsenet af personer uden den pågældende autorisation. Formålet er at styrke patientsikkerheden og fremme kvaliteten af sundhedsvæsenets ydelser. Et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker vil endvidere kunne bidrage til en bedre ressourceudnyttelse af sygeplejerskens faglighed og kompetencer. Det vil forbedre rammevilkårene for udøvelsen af sygeplejen og dermed medvirke til et smidigere patientforløb og opgavevaretagelse. Et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker vil være et centralt element i forenkling af procedurer og processer i sundhedsvæsenet og således medvirke til at styrke et sammenhængende sundhedsvæsen, og gøre det mere robust. På sigt vil et forbeholdt virksomhedsområde formentligt også bidrage til at styrke sygeplejerskers faglighed og arbejdsglæde og dermed til fastholdelse af kvalificerede sygeplejersker i sundhedsvæsenet.

Et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker

I lovforslaget § 54 er virksomhed som sygeplejerske præciseret som en række enkeltstående instrumentelle interventioner, som sygeplejersker i dag udøver som lægedelegeret virksomhed. I det foreliggende forslag er forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker ikke som for de øvrige sundhedsprofessioner præciseret som en grundlæggende del af professions sundhedsfaglige virksomhed, det vil sige, som en del af sygeplejerskens patientrettet klinisk virksomhed. Vi er overbevist om, at den aktuelle præcisering vil føre til en uklar forståelse af sygeplejevirkomhed og derfor være skadelig for professionen. Vi vil derfor forslå, at sygeplejefprofessions virksomhedsområde præciseres tilsvarende det jordemoderfaglige. Dvs. som et virksomhedsområde, der bygger på professions selvforståelse og praksis og præciseres som en grundlæggende del af professions virksomhedsområde.

Et forslag kunne lyde:

Virksomhed som sygeplejerske omfatter:

- At konstatere grundlæggende og specielle behov hos patienter i stabile, akutte og komplekse plejeforløb.
- At varetage visse helbredsundersøgelser mhp. at identificere og monitorere kritiske tilstande, herunder udtage kapillærblodprøver og veneblodprøver.
- At formidle sygeplejefaglige interventioner i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb, herunder forebyggende, rehabiliterende og palliative forløb. Konkrete interventioner omfatter:
 - Anvendelse af visse nærmere bestemte vacciner og lægemidler.
 - Anlæggelse af kort perifert venekateter.
 - Anlæggelse af ventrikelsonder og duodenalsonder gennem næsen.
 - Anlæggelse af katetre igennem urinrør med henblik på tømning af urinblæren.
 - Genanlæggelse af trakealkanyle og suprapubisk kateter umiddelbart efter, at det er faldet ud.
 - Suturering af overfladiske hudsår uden for ansigtet.

Forslaget vil ikke medføre, at andre faggruppers virksomhedsområder ændres eller indskrænkes. Øvrige kommentarer til et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker.

Vi er enig i, at det kun er den, der har autorisation som sygeplejerske, som har ret til at udøve virksomhed som sygeplejerske, og at en sådan regulering skal ses i lyset af, at bemyndigelsen skal have baggrund i kliniske indsatser, som sygeplejersker har de faglige kompetencer til at varetage selvstændigt. Vi er også enige i, at der er tale om indsatser, som vil ændre sig over tid i takt med den medicinske og sygeplejefaglige udvikling, hvorfor en udtømmende opregning af interventioner ikke vil være muligt eller ønskeligt i selve autorisationsloven, men kunne præciseres i et særskilt cirkulære om virksomhed som sygeplejerske (tilsvarende jordemodervirksomhed).

Et forbeholdt virksomhedsområde for specialsygeplejersker § 54a

DASYS finder forslaget om et udvidet forbeholdt virksomhedsområde og titelbeskyttelse for specialsygeplejersker meget vigtigt, herunder de relaterede krav om registrering. I dag er der etableret syv specialuddannelser: Psykiatrisk sygepleje, kræftsygepleje, intensiv sygepleje, sundhedspleje, anæstesiologisk sygepleje, infektionshygiejne og borgernær sygepleje. Sygeplejersker med disse specialer har en helt central klinisk funktion i sundhedsvæsenet, og et udvidet forbeholdt virksomhedsområde vil have afgørende betydning for at kunne fastholde og udvikle kvaliteten i den kliniske opgavevaretagelse. Bestemmelsen vil indebære, at en specialsygeplejerske vil få mulighed for at udføre den forbeholdt sundhedsfaglige virksomhed, der er knyttet til grundautorisationen, samt – i det omfang der fastsættes regler herom – yderligere den forbeholdt virksomhed, der er knyttet til den specialuddannelse, som sygeplejersken har gennemført og ladet sig registrere med.

Vi støtter forslaget om at starte med de tre sygeplejerskespecialer, der har været en del af sundhedsvæsenet i flest år og dermed har de mest veldefinerede funktioner og roller. Det gælder sundhedsplejersker, anæstesisygeplejersker og intensivsygeplejersker. Set i lyset af de store ændringer der sker på det kommunale område, kunne vi godt ønskes os, at borgernær sygepleje også kom med inden for overskuelig fremtid. Vi ser frem til at medvirke til udarbejdelsen af virksomhedsområderne for de syv etablerede.

Vi vil foreslå, at der på de specialuddannelsesområder, der ikke er nævnt i forslaget, får udmøntet de relevante bekendtgørelser. Det gælder eksempelvis børn- og ungesygepleje, palliativ sygepleje, akutsygepleje og rehabiliterende sygepleje.

Endvidere vil vi foreslå, at der til rækken af specialuddannelser tilføjes Kandidat i Sygepleje med studieretning Avanceret Klinisk Sygepleje (APN-Sygeplejersker). Disse sygeplejersker kunne med fordel få et forbeholdt virksomhedsområde, der særligt knytter sig til det komplekse og uforudsigelige sygdoms- og plejeforløb.

Delegation og ansvar

Vi er enig i, at præciseringen af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker indebærer, at det er sygeplejersken, der har det faglige ansvar for de undersøgelser og behandlinger, som vedkommende iværksætter på eget initiativ, og at det sker under iagttagelse af princippet om omhu og samvittighedsfuldhed. Vi støtter, at den generelle pligt til orientering af lægen udgår og erstattes af et behovsbaseret. Forslagets præcisering af sygeplejerskes brug af medhjælp, dvs. det at kunne delegerede udøvelsen af opgaver inden for det forbeholdte virksomhedsområde til en medhjælp er vigtig. Hermed tillægges sygeplejefunktionen en klinisk autonomi, som rækker ud over de konkrete institutionelle og organisatoriske forventninger og dermed grundlag for at varetage et kliniske lederskab. Den formulerede pligt til journalføring med de præciserede krav er ligeledes positive.

Lægemedellovgivning, tilknytning til industrien og apotekeres udøvelse af visse former for sundhedsfaglig virksomhed

Vi er enig i, at der er behov for tilpasning og ændringer af reglerne på lægemiddelområdet, så det sikres, at sygeplejerskers håndtering, opbevaring m.v. af lægemidler kan ske i overensstemmelse med gældende regler.

Vi er således enig i, at sygeplejersker skal have ret til at rekvirere lægemidler omfattet af det foreslåede selvstændige virksomhedsområde på et apotek til egen praksis, klinik eller behandlingssted. Det er vigtigt at præcisere at lægemidlerne vil kunne opbevares i et medicinskab i sygeplejerskens praksis og vil kunne medbringes i sygeplejerskernes medicintasker ved udkørende funktion. Det er også betydningsfuldt at understrege, at ændringen vil medføre mulighed for ved en opstart af behandling at udlevere lægemidler til patienten i en mængde, der svarer til patientens behov, indtil et lægemiddel kan fremskaffes fra et apotek. De foreslåede bestemmelser vi understøtter en bedre ressourceudnyttelse af sygeplejerskens faglighed og kompetencer og vil være et centralt element i forenkling af procedurer og processer.

Databeskyttelsesretlige overvejelser

Vi tilslutter os forslaget om, at sygeplejerske på lige fod med andre sundhedsprofessioner bliver en del af bestemmelserne om uden patientens samtykke at kunne videregive helbredsoplysninger m.v. til andre sygeplejersker som led i læring og kompetenceudvikling.

Skulle høringssvaret give anledning til spørgsmål, står DASYS naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående synspunkter.

Med venlig hilsen

Bente Høy

Næstformand for Dansk Sygepleje Selskab
Senior Researcher, PhD, MPH, RN

